

ỦY BAN GIÁO DỤC CÔNG GIÁO
trực thuộc
Hội Đồng Giám Mục Việt Nam

THƯ GỬI SINH VIÊN, HỌC SINH CÔNG GIÁO
NHÂN DỊP MỪNG XUÂN BÌNH NGỌ

Các con thân mến,

Trong những ngày của tháng Chạp này, khi đi qua các khu vực trang trí tết xưa, với vật dụng đơn giản của người miền tây nam bộ, những ký ức về tết của cha trong độ tuổi của các con, mang lại nhiều cảm xúc đặc biệt. Từ việc dọn dẹp cho đến trang hoàng nhà cửa, từ việc lật lá những cây mai cho đến vệ sinh lau chùi các vật dụng trên bàn thờ, ... Tất cả như mong muốn một cái tết thật đẹp cho gia đình, cầu mong những điều tốt lành nhất cho cuộc sống. 365 ngày của Ất Tỵ dường như đã trôi qua thật nhanh trong công việc và nhịp sống hàng ngày. Giờ đây, chúng ta chuẩn bị bước vào một chu kỳ mới của thời gian trong cuộc đời mình, mang tên Năm Bình Ngọ 2026. Được khởi sự bằng Tết Cổ Truyền của dân tộc, chắc chắn rằng, ai trong chúng ta cũng ước nguyện cho một năm mới tốt đẹp, an lành, hạnh phúc và thành công nhất. Trước thềm năm mới đang đến rất gần, cha muốn nhắn gửi đến các con một vài suy nghĩ của mình, để chúng ta cùng chào đón năm mới trong tinh thần của một người con Chúa.

1. Năm Mới, một truyền thống đẹp lòng Thiên Chúa

Dường như không có thời điểm nào trong năm mà chúng ta nhận được nhiều lời chúc như dịp đầu năm mới. Tâm tình, cách thức và sự phong phú trong những lời chúc này có thể cho phép người ta nghĩ rằng, đó là điều đẹp lòng Chúa. Thế nhưng, việc tuân theo truyền thống và ăn mừng Năm Mới trở nên khác hơn rất nhiều, nếu xét theo những gì Kinh Thánh đã nói. Nhiều Kitô hữu cố gắng tạo nên một liên kết nào đó giữa Năm Mới và Năm Hồng Ân mới (x. Lc 4, 19 và Is 61), nhưng Năm Hồng Ân này lại ám chỉ Năm Thánh cuối cùng sẽ mở ra kỷ nguyên thiên sai, với sự trở lại của Đấng Cứu Thế Giavê, kết quả là không có gì liên quan với Năm Mới theo truyền thống được tổ chức hàng năm.

“Đừng học đòi con đường của chư dân, ... Các nghi thức của chư dân thật là hư ảo” (Gr 10, 2-3). Đây là một mệnh lệnh Chúa đã truyền trong Kinh Thánh, và ta có thể nhìn thấy xuyên suốt trong Lời của Người, Thiên Chúa nói đến “các dân tộc” là những người tôn thờ thiên nhiên (mặt trời, mặt trăng, các ngôi sao, cây cối, v.v.), các thần tượng do con người tạo ra và tất cả các sự thờ phượng khác, kể cả những phong tục và truyền thống liên quan đến một thần tính, khác với Thiên Chúa thật duy nhất. Người gọi những quốc gia này và phong tục của họ là “ngoại giáo”, trong ý nghĩa là những người tôn thờ thần giả, ngẫu tượng, xa lạ với Giao Ước của Thiên Chúa.

Tất cả những người trở lại đạo đều qui hướng vào một Thiên Chúa chân chính, khi được nói đến hay thực hành việc mừng Năm Mới. Bằng mọi giá, những người này không muốn bắt chước những người chấp nhận thái độ thế tục này của Năm Mới, vì họ không xem nhẹ tiếng nói và những lời dạy từ nơi Thiên Chúa của mình.

Những ý tưởng trên đây thật đáng chú ý, để chúng ta nhìn về cách thức đón mừng Năm Mới của mình. Chúng ta không có ý hạ thấp hoặc thẩm định bậc thang giá trị cho những phong tục tập quán hay các lễ nghi của những người xung quanh. Đức tin Kitô giáo cũng không loại trừ hay cấm đoán những nét văn hóa mang tính truyền thống, nhưng mời gọi chúng ta hướng về một đích điểm cao cả hơn, đó là cội nguồn và cùng đích cho tất cả mọi sự: Thiên Chúa Hằng Hữu, bằng tâm tình tạ ơn và hành động hoán cải. Vậy, chúng ta sẽ làm gì để mừng Năm Mới cho đẹp lòng Thiên Chúa ?

2. Năm mới, những việc đáng phải làm

a. Thờ phượng Thiên Chúa

Thực tế của đời sống đạo hằng ngày, có nhiều người trong anh chị em và bạn bè chúng ta, dường như chỉ thờ phượng Chúa trong hình thức bề ngoài, các thực hành đức tin chỉ để cho người khác thấy, hoặc cho người ta đừng đánh giá xấu về mình. Đó là hình ảnh và cách sống mà Chúa Giêsu đã khiển trách rất nhiều trong Phúc âm. Người đã đưa ra một chuẩn mực đúng cho việc thờ phượng rằng: *“những người thờ phượng đích thực sẽ thờ phượng Chúa Cha trong thần khí và sự thật”* (Ga 4, 23).

Vậy, trước thềm năm mới, chúng ta hãy bày tỏ sự thờ phượng Chúa qua việc cảm tạ Người, vì những ơn lành đã ban cho chúng ta trong suốt năm qua về vật chất lẫn tinh thần. Những điều này luôn là một sự thật, ngay cả khi chúng ta không muốn nhìn nhận nó. Đừng nghĩ những điều tốt mới là ân ban, còn điều chưa đẹp là do một sự trừng phạt hay đền bù nào đó. Cha luôn tin rằng: không có sự thù hận hay ghét bỏ nào có nguồn gốc từ nơi Thiên Chúa là Đấng nhân lành. Bởi thế, Thánh Phaolô luôn khuyến khích chúng ta: *“Trong mọi hoàn cảnh và mọi sự, hãy nhân danh Đức Giê-su Ki-tô, Chúa chúng ta, mà cảm tạ Thiên Chúa là Cha”* (Ep 5, 20).

Tiếp đến, chúng ta hãy thờ phượng Chúa qua việc cầu nguyện. Những người thờ phượng đích thực, sẽ thực hành sự thờ phượng này bằng cách dâng hiến hết lòng, hết linh hồn và hết ý chí cho ý muốn của Thiên Chúa (x. Mt 22, 37). Niềm khao khát mãnh liệt cho vương quốc của Thiên Chúa được trị đến và thánh ý của Người được thực hiện, chính là nguồn mạch cho mọi lời cầu nguyện của họ, những lời cầu nguyện dựa trên các quy tắc và ước mong mà Chúa Giêsu đã dạy trong Kinh Lạy Cha (x. Mt 6, 9-13).

b. Hiếu thảo với Cha Mẹ

Đây là một trong những lời mời gọi quan trọng nhất và cũng là một bổn phận lớn nhất, mà chúng ta phải đối diện trong đời sống của mình. Bổn phận này được hình thành trong hai mối tương quan gắn kết sâu nặng và mật thiết với nhau: cha mẹ và con cái. Cha mẹ dưỡng nuôi con cái, để dẫn dắt chúng từ sự lệ thuộc tuyệt đối trong dạ mẹ, đến sự độc lập của thời niên thiếu và sự trưởng thành khi chúng trở thành người lớn. Con cái quay lại chăm sóc cha mẹ của mình, nhất là trong giai đoạn tuổi già sức yếu, không đủ năng lực gánh vác những công việc mà các ngài đã làm để chăm lo gia đình.

Chữ Hiếu được nhắc đến trong những ngày đầu xuân, không chỉ vì đó là một vấn đề thuộc bản sắc văn hóa của người Việt, mà trên hết, đó là điều được mặc khải trong Cựu Ước: *“Người hãy thờ cha kính mẹ, để được sống lâu trên đất mà ĐỨC CHÚA, Thiên Chúa của người, ban cho người”* (Xh 20, 12), và xác nhận trong Tân Ước: *“Người làm con hãy vâng lời cha mẹ mình vì Chúa, vì đó là điều chính đáng. Hãy tôn kính cha và mẹ, đó là điều răn đầu tiên có kèm theo một lời hứa: để người được hạnh phúc và hưởng một cuộc sống lâu dài trên mặt đất này”* (Ep 6, 1-3). Chính vì thế, những ứng xử hàng ngày mà con cái luôn cần phải có đối với ông bà và cha mẹ, đó là tôn trọng, vâng lời và yêu thương.

Các con hãy ghi nhớ lời dạy của Đức Giáo Hoàng Phanxicô trong Tông Huấn Amoris Laetitia, nói về tầm quan trọng của lòng hiếu thảo trong gia đình: *“Một gia đình mà thiếu sự*

kính trọng và chăm sóc ông bà, vốn là kỷ ức sống động của mình, sẽ là một gia đình rời rã; ngược lại, một gia đình mà còn nhắc nhở đến quá khứ là gia đình có tương lai”.... “Một xã hội mà con cái không biết kính trọng cha mẹ là một xã hội không có danh dự...đó là một xã hội được định để lấp đầy bằng những người trẻ cần cỗi và tham lam”. Ước mong rằng, chúng ta thực hành nhân đức này trong những ngày xuân, không phải là để cái tết thêm trọn vẹn, gia đình thêm ấm cúng, mà là một khởi đầu mới cho quyết tâm sống giới răn này trong suốt hành trình dương thế của mình. Một chút kinh nghiệm từ cuộc sống, cha nói với các con bằng niềm xác tín: nếu các con biết sống và siêng năng thực hành lòng hiếu thảo, Thiên Chúa sẽ luôn chúc lành cho cuộc sống và gia đình của các con.

c. Hãy luôn sống là một công dân tốt

Sẽ không là bất thường hay lỗi nhịp khi nhắc đến tổ quốc và các nhà lãnh đạo trong phạm vi chữ Hiếu của mùa xuân, vì đó là sự mở rộng thật phong phú mà Giáo lý Giáo hội Công giáo ở số 2199, đã đề cập đến các mối tương quan của điều răn về lòng hiếu thảo. Thật vậy, ngoài mối liên hệ căn bản trong phạm vi gia đình ruột thịt mang tính phổ quát nhất, điều răn này còn vươn tới các bổn phận của học trò đối với thầy, thợ với chủ, kẻ thuộc cấp đối với người chỉ huy, công dân đối với tổ quốc và với tất cả những người điều hành đất nước. Chúng ta có thể đọc thấy điều này nơi những hướng dẫn mục vụ thật hài hòa của của Thánh Phaolô: *“Trước hết, tôi khuyên ai nấy dâng lời cầu xin, khẩn nguyện, nài van, tạ ơn cho tất cả mọi người, cho vua chúa và tất cả những người cầm quyền, để chúng ta được an cư lạc nghiệp mà sống thật đạo đức và nghiêm chỉnh”*(1Tim 2, 1-2).

Ngày đầu tiên của năm mới, chúng ta cử hành Thánh lễ trong ước nguyện cho năm mới bình an, cuộc sống được an cư lạc nghiệp, đó cũng chính là cầu nguyện cho quê hương tổ quốc và cho các nhà lãnh đạo quốc gia. Lời cầu nguyện này bao hàm cả lòng hiếu thảo và biết ơn của mình theo như điều răn Chúa đã dạy và Giáo hội hướng dẫn. Đồng thời, để sống sống đầy đủ hơn tinh thần của điều răn này, các con cũng hãy cố gắng chu toàn các bổn phận của một người công dân, mà các con sẽ học được trong từng giai đoạn của cuộc đời mình. Từ một phép lạ được tường thuật trong Phúc âm, Chúa Giêsu cũng đã dạy Phêrô và các tông đồ của mình một bài học như thế (x. Mt 17, 24-27).

3. Lời chúc đầu xuân

Các con thân mến, với tên gọi dân gian: Năm Con Ngựa. Từ những phẩm chất tốt đẹp vốn có của loài vật này, người ta coi nó là biểu tượng cho sự trung thành và tận tụy, tài lộc và thành công. Hình ảnh những chú ngựa phi nước đại, hý vang cả một góc trời, còn biểu tượng cho sự kiêu hãnh, mạnh mẽ và tự do. Bước vào năm Bính Ngọ, cha mến chúc các con luôn mạnh mẽ trong tuổi đời, tận tụy trong học tập, kiêu hãnh trong đức tin, và sự ngoan hiền của các con sẽ luôn là tài lộc và thành công cho gia đình của mình. Các con hãy cố gắng tham dự đầy đủ các thánh lễ của những ngày đầu năm, vì đó là tâm tình và bổn phận cần phải có của một người đặt niềm tin nơi Chúa. Nguyên xin Đức Chúa ban phúc lành và gìn giữ các con. Xin Người luôn thương mến và ban bình an cho các con (x. Ds 6, 24 - 26).

CHÚC MỪNG NĂM MỚI BÍNH NGỌ 2026.

Vĩnh Long, ngày 24 tháng Chạp năm Ất Ty.

Phêrô Huỳnh Văn Hai

Giám mục Giáo Phận Vĩnh Long

Chủ tịch Ủy Ban Giáo Dục Công Giáo